

har haft en Præst, som man ikke har villet give Accidenser efter almindelig Maalestok, hvorfor skulle saa de vedkommende Embedsmænd i det Raad fremdeles lide under det? — Og dertil kommer, hvad der jo er det afgørende i den Sag og stiller Accidenserne helt anderledes end Højtidssofret, det nemlig, at Accidenserne falde jo kun paa nogle enkelte Medlemmer af Menigheden og vel at mærke lige saa godt paa de rige som paa de fattige. Det ligger jo da saa snublende nær, at den mindre bemidlede Mand, som enten ingen Børn har eller ganske faa, siger som saa: Hvorfor i al Verden skal jeg betale for andre Folk, der have langt bedre Raad end jeg? Naar man vil tale om det store Beløb, der skal udredes af Kommuneskatsene ved Sofrets Erstatning, kunde man dog altid svare: Ja, men dette Beløb kommer ind af disse Beværelser, nu bliver det bare mere retfærdigt fordelt, det er det hele! Men det Svar kan man ikke give ved de Afsløsninger af Accidenssofret, som hidtil have været i Forslag.

Seg er derfor alvorlig bange for, at hvis man à tout prix fastholder, at Accidenserne skulle tages med, vil Følgen blive et af to: enten vedtage vi et Forslag som det, der blev vedtaget for 2 Aar siden, og saa bliver det ikke anvendt ude omkring i Landet, ikke ført ud i Livet, eller ogsaa lykkes det os at enes om en Evangsafsløsning eller i alt Fald Bestemmelse om, at ogsaa de offerberettigede kunne forlange en Afsløsning. (Vojsen: Det staar her!) Ja, naar der er Tale om Offer, men hvis vi ville have Accidenserne med, er det ikke sagt, at vi kunne saa det igennem i dette Ting, og selv om vi saa det igennem dette Ting, er det ikke sandsynligt, at vi saa det gennem det andet Ting.

Og der er ikke blot Bannfeligheder med Hensyn til at saa fastsat Beløbet og til at saa det fordelt paa de rette, naar man skal tage Accidenserne med, men der er ogsaa store Bannfeligheder i det hele taget ved en fuldstændig Afsløsning af Accidenserne, Bannfeligheder, som de udenforstaaende maaske næppe have sat sig tilstræffelig ind i. Jeg skal tillade mig at tage et Par Eksempler fra et enkelt Omraade. Der ligger f. Eks. i et Pastorat to Mennesker syge i et Mars-tid, den ene ligger ved Siden af Præstegaarden, den anden en eller to Mil borte. Præsten ønsker at besøge dem begge to mindst en Gang om Ugen. Til Besøget hos den, der bor 1½ Mil borte, anvender han en stor Del af sin Tid og flere hundrede Kroner, hvis han skal leje Befordring. Til Sygebesøg hos den, der bor ved Siden af Præste-

gaarden, anvender han kun en forsvindende Del af sin Tid og intet andet. Hvis nu den, der bor langt borte, er en meget velhavende Mand, er det saa ikke næsten et Indgreb i hans personlige Frihed at forhindre ham i paa en eller anden Maade at vise sin Taknemlighed mod Præsten, og er det ikke for meget forlangt at Præsten skal søle sig som en Forbryder, hvis han tager mod denne Gave? Og det kommer han jo til; thi enten man fastsætter, at han maa tage mod frivillige Gaver, eller han slet ikke maa tage mod Gaver, er det dog vist, at sker der fuldstændig Afsløsning, maa han slet ikke tage mod Gaver i nogen særlig Anledning, og saa maa han altsaa heller ikke tage mod Gave i dette Tilfælde. — Det er nu ret almindeligt mange Steder, at man ønsker Præsten hjem i Sørgehuset, og at han taler i Huset, før Viget føres til Kirkegaarden. Er der syge i Hjemmet, vil Præsten selvfølgelig nødig nægte at komme og ogsaa af andre Grunde i det hele nødig nægte det, og der er saa megen Respekt og Villighedssans hos vor Befolkning, at intet Menneske falder paa at misunde Præsten, at han faar Erstatning for den Del af sin Tid, han anvender ved at køre ud i Sognet og ved at lade sin Karl og sine Heste blive anvendt der i Stedet for til Præstegaardens almindelige Brug. Men hvis man nu kommer til en Afsløsning, der gør det fuldstændig ens for alle, bliver jo Følgen denne, at enten kan han aldrig tage til Begravelseshjæmmene, eller ogsaa skal han altid gøre det, og det sidste er ganske simpelt en Umulighed — noget lignende vil være Tilfældet, naar man ønsker Vigene ind i Kirken og en Tale holdt der; selv om det bliver ogsaa mod en vis bestemt Sum, maa der være fuldstændig Ligelighed: enten skal Viget aldrig ind i Kirken, eller ogsaa altid. Nu har man det dog jaaledes i Reglen, som oftest heldigvis, at er der særlige Bannfeligheder ved at tale over en afdød, idet man kommer i det pinlige Forhold, at man enten skal lide Staar i sin Samvittighed eller ogsaa krænke de efterlevende, kan man i Reglen komme fra det, man kan slippe for det, idet man renoncerer paa al Betaling. Men er der nu en Gang for alle fastsat en bestemt Sum, som man skal have for at holde Vigtale, ser jeg ikke, at man kan slippe for det, saa maa det være ens for dem alle. Ja, man kunde jo muligvis gaa den Vej, som man er gaaet i England, at man fik et vist Begravelsesritual. Det kan gerne være, at det i og for sig vilde være ganske fornuftigt, men det er jo et Spørgsmaal, der griber ind i Kirkens indre Liv, og jeg antager, at dette